2021

gemeente Hattem

Voorjaarsnota

VOORWOORD

Inleiding

Wij bieden u hierbij de Voorjaarsnota 2021 aan. De Voorjaarsnota heeft als doel tussentijds te rapporteren over de realisatie en uitvoering van de begroting en geeft de stand van zaken weer met de financiële consequenties voor het begrotingsjaar 2021.
In de Voorjaarsnota 2021 leggen we de nadruk op het uitwerken van de onderwerpen waarover wij als College in het lopende jaar besluiten hebben genomen dan wel toezeggingen hebben gedaan. Als financiële consequenties duidelijk en zeker zijn, worden ze verwerkt als begrotingswijziging. Als dat (nog) niet kan, worden de onderwerpen doorgeschoven naar de Najaarsnota 2021.

De bijstellingen met een structureel effect voor de jaren 2022 en verder worden niet meegenomen in deze Voorjaarsnota. In de Kadernota 2022-2025 nemen we deze bijstellingen met een indicatief bedrag op. In de begrotingsvoorbereiding onderzoeken we of dit bedrag toereikend is.

De Voorjaarsnota 2021 wordt gelijktijdig in procedure gebracht met de Jaarrekening 2020 en met de Kadernota 2022-2025. Hiermee krijgt de raad inzicht in alle relevante ontwikkelingen (peildatum is 1 mei) die van invloed zijn op de financiële positie van onze gemeente.

COVID-19
In maart 2021 heeft de Raad besloten in te stemmen met een vierde pakket aan maatregelen Corona om lokale partijen in Hattem te ondersteunen.
De wijziging van de begroting is opgenomen in de Voorjaarsnota en is samengevat als volgt:

Progr.	Betreft	Bedrag
1.a	Jongeren maatjesproject	€ 10.000
3.c	Afzien heffen precariobelasting	€ 11.000
3.c	Afzien heffen reclamebelasting	€ 56.000
2.b	Bijdrage aan ondernemersfonds	€ 10.000
4	Communicatie Corona	€ 4.000
		€ 91.000
1.a	Jongeren maatjesproject - subsidie (baten)	€ -10.000
		€ 81.000
	Kwijtschelding huur buitensport	€ 2.600
	Compensatie OZB sportverenigingen	€ 7.000

Toelichting:
De maatregelen zijn opgenomen in het genoemde (deel)programma. Voor een bedrag van € 81.000 is er dekking uit de onderbesteding van 'corona-budgetten' die via het positieve rekeningresultaat 2020 aan de algemene reserve is toegevoegd. De lasten van het maatjesproject worden gedekt uit een subsidie van het Rijk. De lasten in verband met kwijtschelding huur en compensatie OZB worden gedekt uit de budgetoverheveling 2020.

In juni wordt een vijfde pakket aan steunmaatregelen uitgewerkt en voorgelegd aan de Raad. Vanuit de decembercirculaire 2020 gemeentefonds is ruim € 88.000 beschikbaar gesteld voor 2021. In de zgn. maartbrief 2021 is afgerond € 135.000 in het vooruitzicht gesteld. De definitieve bedragen zijn opgenomen in de meicirculaire 2021 gemeentefonds. De financiële consequenties van het vijfde pakket aan steunmaatregelen worden meegenomen in de Najaarsnota.

Er is aangekondigd dat het bedrag dat door het Rijk beschikbaar wordt gesteld voor de regeling Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) op landelijk niveau (macro) € 260 mln. zal zijn en geen € 65 mln. zoals opgenomen in de meicirculaire. Voor Hattem geen € 25.000, doch een bedrag van € 100.000.
Omdat in Hattem TONK kan worden aangevraagd voor de periode 1 januari tot en met 30 juni 2021 nemen we, vooruitlopend op de formele beschikbaarstelling van de middelen, in deze Voorjaarsnota de lasten en baten op voor € 100.000. Zie deelprogramma 1.b Werk (lasten) en 3.c Financiering en dekkingsmiddelen (baten).

Leeswijzer

Na de inhoudsopgave wordt in een samenvatting gegeven van de financiële consequenties zoals opgenomen in de programma's. Voorzien van een opsomming van de mutaties met een bedrag van € 25.000 of meer.

De aanduiding bij een bedrag met een N staat voor 'Nadeel'. Hetzij de lasten stijgen hetzij de baten dalen, met als gevolg een verslechtering van het exploitatieresultaat. Omgekeerd betekent een V een 'Voordeel' waardoor het exploitatieresultaat verbetert.

Vervolgens wordt in deze Voorjaarsnota aandacht besteed aan de voortgangsrapportage 2021:
A. Per programma c.q. paragraaf de relevante mutaties in de exploitatie
B. Bijstelling ramingen 2021
C. Stand van zaken investeringen 2021
D. Mutaties van inzetbare reserves en voorzieningen

Wij besluiten deze nota met een advies.

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD 1

Inhoudsopgave 3
Financieel 4

A. RELEVANTE MUTATIES IN DE EXPLOITATIE 5

1 - Sociaal Sterk 5
Relevante financiële ontwikkelingen 6
Opgroeien en Ontwikkelen 6
Werk 7
Zorg 8
Welzijn en Sport 9
Financiële consequenties 9
2 - Wonen, werken en recreatie 10
Relevante financiële ontwikkelingen 10
Ruimtelijke Ordening 10
Economische ontwikkeling 12
Fysieke leefomgeving 13
Financiële consequenties 13
3 - Besturen en organiseren 14
Relevante financiële ontwikkelingen 14
Besturen en netwerken 14
Dienstverlening 15
Financiering en dekkingsmiddelen 15
Financiële consequenties 17
4 - Bedrijfsvoering en overhead 17
Relevante financiële ontwikkelingen 17
Bedrijfsvoering en overhead 17
Financiële consequenties 18

B. BIJSTELLING RAMINGEN 2021 19

C. STAND VAN ZAKE INVESTERINGEN 2021 20

D. MUTATIES RESERVES EN VOORZIENINGEN 20

ADVIES 20

FINANCIEEL

Het geprognosticeerde begrotingstekort 2021 bedraagt na verwerking van de Voorjaarsnota € 663.742 negatief en is als volgt opgebouwd:

Saldo primaire begroting 2021:	€ 167.100	V	
1e begrotingswijziging – Voorjaarsnota 2021	€ - 830.842	N	
Saldo begroting 2021 na 1e begrotingswijziging:			€ - 663.742 N

Raming	***2021***
Saldo primaire meerjarenbegroting 2021	**167.100 V**
Totaal bijstellingen exploitatie	-1.314.681 N
Totaal dekkingsmiddelen reserves	483.839 V
Saldo exploitatie bijstellingen Voorjaarsnota	-830.842 N
Saldo meerjarenbegroting 2021 na Voorjaarsnota	**-663.742 N**

Samenvatting mutaties / 1e begrotingswijziging in de Voorjaarsnota 2021

Voordelige financiële gevolgen:

- Hogere baten anterieure overeenkomsten € 200.000
- VNOG - afrekening voordelig rekeningresultaat 2020 € 54.000
- Hogere dividenduitkering over 2020 Alliander € 35.600
- Hogere dividenduitkering over 2020 BNG € 24.350

Nadelige financiële gevolgen:

- Versterken toekomstbestendigheid organisatie (personeel/inhuur, excl. Omgevingswet) € 490.000
- Omgevingswet (inhuur/externe kosten) € 261.600
- Hogere lasten huishoudelijke hulp € 100.000
- Hogere lasten woningaanpassingen € 100.000
- Corona vierde pakket steunmaatregelen (per saldo) € 81.000
- Overige mutaties (per saldo) € 112.000

Budgetneutrale mutaties

Hiervan worden zowel het baten- als het lastenbudget gewijzigd, voor het genoemde bedrag

- Bouwleges (*en onttrekking aan de algemene reserve*) € 500.000
- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) € 487.805
- Baten gebundelde uitkeringen (BUIG) en Participatiewet (PW) € 30.471
- Financiële prikkels klimaatadaptatie € 21.000
- Afrekening voordelig rekeningresultaat 2019 Maatschappelijk Opvang regio IJssel-Vecht (*en toevoeging aan de reserve sociaal domein*) € 16.161
- Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) € 10.783
- Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) € 100.000

A. RELEVANTE MUTATIES IN DE EXPLOITATIE

Algemeen

Richtlijnen

In overeenstemming met de richtlijnen opgenomen in de 'Routeplanner' Planning en Control cyclus 2021, wordt bij financiële bijstellingen gerapporteerd over (verwachte) afwijkingen (over- en onderschrijdingen) op de oorspronkelijke ramingen van de budgetten groter dan 10% met een minimum van € 10.000.
Bijstellingen op de budgetten lager dan dit bedrag zijn bij het onderdeel 'Financiële consequenties' per saldo opgenomen onder de omschrijving: 'totaal budgetaanpassingen < € 10.000'.

Om wille van de inzichtelijkheid en de herkenbaarheid zullen we op een aantal onderwerpen van de richtlijn '< € 10.000' afwijken. Voor onder andere een aantal corona-maatregelen en voor bedragen die in een collegevoorstel expliciet zijn benoemd.

Circulaires gemeentefonds

De decembercirculaire 2020 gemeentefonds (jaarschijf 2021) is, zoals toegelicht bij de corona steunmaatregelen, niet in deze Voorjaarsnota verwerkt. Evenals de aankondigingen in de maartbrief 2021 van rijksmiddelen i.v.m. corona.

De meicirculaire 2021 is gepubliceerd op 31 mei. De financiële consequenties op landelijk niveau (macro) zijn bekend en laten in 2021 een verhoging van de algemene uitkering zien. De meicirculaire is te laat verschenen om in detail te kunnen verwerken in de Voorjaarsnota. De mutaties betreffende 2021 worden verwerkt in de Najaarsnota en de mutaties voor 2022 en verder worden verwerkt in de Begroting 2022-2025. De uitzondering i.v.m. de TONK-regeling is in de inleiding toegelicht.

1 - SOCIAAL STERK

Stand van zaken investeringen

- *IKC 1*
  In het vierde kwartaal van 2021 wordt de aanvraag voor het bouwkrediet van IKC 1 aan de raad voorgelegd. De start van de bouw staat gepland voor het tweede kwartaal van 2022 waarna aan het eind van tweede kwartaal 2023 de oplevering volgt.

RELEVANTE FINANCIELE ONTWIKKELINGEN

OPGROEIEN EN ONTWIKKELEN

1a - Opgroeien en ontwikkelen

Volksgezondheid

- Geneeskundige gezondheidszorg
  De aanpassing van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) leidt in 2021 tot een eenmalige verhoging van de bijdrage aan de GGD-NOG van € 3.000 (N).
  De structurele aanpassing van de gemeente bijdrage door RVP, de loon- en prijsindexatie en de jaarlijkse actualisatie van de inwonersaantallen bedraagt afgerond € 4.000 per jaar en wordt verwerkt in de kadernota 2022-2025.

Preventief jeugdbeleid

- Maatjesproject - Corona 4e steunpakket maart 2021
  De gemeente heeft zich aangemeld voor het landelijke programma 'Jeugd aan zet' dat is gericht op het voorkomen of beperken van de effecten van de coronamaatregelen op de fysieke en psychische gezondheid van jongeren. De rijkssubsidie van € 10.000 (V) wordt ingezet om het bestaande maatjesproject uit te breiden naar jongeren € 10.000 (N).

Onderwijshuisvesting

- Onderwijs en huisvesting

  IKC 2
  In december 2020 is door de raad een motie aangenomen m.b.t. IKC 2. Het proces naar aanleiding van deze motie loopt nog. Wanneer dit is afgerond wordt een planning ten aanzien van het tweede IKC meegenomen in het begrotingsproces.

  Voorzieningen onderwijshuisvesting
  N.a.v. een spoedaanvraag voor een voorziening in de onderwijshuisvesting is aan Stichting Cambium toegekend voor werkzaamheden aan de dakbedekking. Inclusief de second opinion op deze aanvraag wordt de begroting bijgesteld met € 5.000 (N).

Onderwijs

- Gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid (GOA)
  De subsidie voor 2021 is voorlopig vastgesteld op € 85.917 en daardoor lager dan opgenomen in de primaire begroting 2021. De beschikking is eind september 2020 ontvangen en is daardoor niet meer verwerkt in de primaire begroting 2021. Zowel de baten (N) als de lasten (V) dalen structureel met € 10.783 ten opzichte van de primaire begroting van € 96.700.

Opgroeien en ontwikkelen	2021	2022	2023	2024
Bijstellingen	-8.000 N	0	0	0

WERK

1b - Werk

Uitkeringen

- Schuldhulpverlening
  Voor de uitvoering van de nieuwe wettelijke taak Vroegsignalering is een bedrag van € 6.000 nodig voor een abonnement op software om de signalen van betalingsachterstanden uit te wisselen met onze partners. Op die manier kunnen we de inwoners van Hattem vroegtijdig ondersteunen wanneer achterstanden ontstaan zodat grotere schulden voorkomen kunnen worden. Structurele ontwikkelingen van zowel het software-abonnement als consequenties op de uitvoeringscapaciteit worden meegenomen in de begroting. De financiële consequenties worden verwerkt in programma 4 Bedrijfsvoering en overhead.

- Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK)
  Begin maart en eind april (aangepast) heeft het college de beleidsregels Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) vastgesteld om Hattemers die privé getroffen zijn door de corona crisis financieel te ondersteunen. We passen de begroting 2021 aan door een incidentele verhoging van de baten (algemene uitkering van het Rijk, zie programma 3.c Financiën). De verwachte bijdrage van het Rijk is afgerond € 100.000.
  De verwachte lasten, zowel de bijdragen aan de aanvragers als de gemeentelijke uitvoeringskosten, worden opgevoerd in programma 1.b Werk voor € 100.000 (N).

- Baten gebundelde uitkeringen (BUIG) en Participatiewet (PW)
  Eind april 2021 is het 'nader voorlopig budget BUIG' bekend gemaakt door het ministerie van SZW. De uitkering BUIG wordt structureel verhoogd met € 30.471 (V). Deze middelen worden ingezet ter dekking van de uitkeringslasten Participatiewet. Dit lastenbudget wordt verhoogd met € 30.471 (N).

- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo)
  Medio april heeft het ministerie van VWS een voorschotbeschikking voor de specifieke uitkering Tozo 2021 afgegeven. Specifieke uitkeringen worden verantwoord via SiSa (Single information, Single audit).
  In 2021 is Tozo-3 van kracht tot en met eind maart. Tozo-4 loopt van 1 april tot en met 30 juni 2021.
  We stellen de begrote baten (V) en de lasten (N) bij met € 487.805.

Werk	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Bijstellingen	-100.000 N	0	0	0

ZORG

1c - Zorg **Collectieve en individuele begeleiding**

- WMO woonvoorzieningen
  Vanwege een grote woningaanpassing wordt de begroting geactualiseerd met de verwachte kosten. Met als aanname dat het reguliere jaarbudget van € 58.000 wordt ingezet voor de reguliere aanvragen, is er voor de incidentele woningaanpassing afgerond € 100.000 (N) extra budget nodig.

- WMO Huishoudelijke verzorging
  Vanwege een tariefstijging van 10% en een toename van het aantal cliënten ten opzichte van 2020 wordt voorgesteld het budget voor Huishoudelijke verzorging in 2021 incidenteel te verhogen met € 100.000 (N).
  In de Kadernota 2022-2025 nemen we indicatief een structurele verhoging van € 100.000 per jaar op. In de begrotingsvoorbereiding onderzoeken we of dit bedrag toereikend is.

- Opvang en beschermd wonen WMO
  Het overschot financiële bijdrage 2019 voor Maatschappelijke Opvang (MO) van de regionale samenwerking IJssel-Vecht is uitgekeerd aan de regiogemeenten, waaronder Hattem. De uitkering bedraagt voor Hattem € 16.161 (V).
  Voorgesteld wordt dit bedrag toe te voegen aan de reserve Sociaal Domein en later weer in te zetten ten behoeve van investeringen in de lokale en sociale infrastructuur voor mensen met psychische en psychosociale kwetsbaarheid.
  Zie programma 3.c Financiering en dekkingsmiddelen onder Reserves voor de reservemutatie.

Zorg	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Bijstellingen	-183.839 N	0	0	0

WELZIJN EN SPORT

1d - Welzijn en sport

Kulturhus en zwembad

- Zwembad

  Door de gemeente Hattem is aan stichting Beheer MFC de Marke een drietal geldleningen verstrekt om de aan de gemeente verschuldigde bedragen te kunnen voldoen als gevolg van de overdracht in eigendom van het zwembad. De voorwaarden voor deze leningen zijn vastgelegd in een overeenkomst van geldlening.

  Eén van deze voorwaarden is het rentepercentage van de geldleningen. Op 1 oktober 2020 was na 10 jaar het eerste moment van renteherziening. Het college heeft in november 2020 ingestemd met een voorstel om de rente voor de resterende looptijd van de lening (30 jaar) vast te stellen.

  Door de huidige lage rentestand levert dit de Stichting Beheer een aanzienlijk voordeel op. Het voordeel voor Stichting Beheer resulteert in lagere huisvestingslasten voor Stichting Exploitatie Zwembad Hattem. Hierdoor neemt het exploitatietekort van de Stichting Zwembad af.

  Voor de gemeente Hattem is deze renteherziening budgetneutraal. De opbrengst vanuit de betaalde rente door Stichting Beheer neemt af. maar daar staat tegenover dat de gemeente ditzelfde bedrag in mindering brengt op de exploitatiebijdrage aan Stichting Zwembad.

Sportactiviteiten

- Subsidie buurtsportcoaches

  Na de vaststelling van de subsidie voor buurtsportcoaches/JOGG aan De Marke over 2019 was € 13.350 (V) van de subsidie niet benut. Deze subsidie is terugbetaald door de stichting. Oorzaak hiervan is een vacature die beschikbaar kwam, de invulling hiervan heeft in overleg met de gemeente enkele maanden geduurd.

Welzijn en sport	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Bijstellingen	13.350 V	0	0	0

FINANCIELE CONSEQUENTIES

Raming Programma 1 Sociaal Sterk	**Begroting**			
	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal relevante ontwikkelingen	-278.489 N	0	0	0
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000				
Dekking onvoorziene uitgaven				
Dekking / verrekening reserves *	-16.161 N			
Totaal bijstelling	-294.650 N	0	0	0

* De verrekening met de reserves wordt financieel vertaald in deelprogramma 3.c Financiën.

2 - WONEN, WERKEN EN RECREATIE

Stand van zaken investeringen

- Herinrichting de Bleek
  Voor de herinrichting van de Bleek is een verhoogde subsidiebijdrage door de provincie Gelderland toegekend. Voor het ophogen van de eigen bijdrage wordt een bedrag van € 65.000 gevraagd. Dekking van dit bedrag vind plaats vanuit de (te) ontvangen parkeerbijdragen van woningbouwinitiatieven in de binnenstad, waarbij niet kan worden voorzien in (voldoende) parkeergelegenheid op eigen terrein.

- Hessenweg GVVP - fase II
  Door uitbreiding van het werkgebied tot de bebouwde komgrens. Is er een behoorlijk areaal toegevoegd aan dit werk, hierdoor is de ruimte voor meerwerk (tegenvallers) zeer beperkt. Voorlopig geen financiële consequenties.

- Vervanging Thujahagen door Taxushagen
  De aanschaf van de nieuwe taxushagen op de begraafplaats valt duurder uit door prijsstijging van de planten. Samen het tijdelijk (de)monteren van het watergeef-druppelsysteem valt de investering € 8.610 duurder uit dan begroot in het MIP 2021.

- Molen De Fortuin (nieuwe investering)
  Er zijn herstelwerkzaamheden nodig aan de elektriciteit installaties van de molen voor € 10.000. De werkzaamheden vinden plaats in 2021. De kapitaallasten vanaf 2022 worden gedekt uit de reserve onderhoud gebouwen en worden meegenomen in de begroting 2022.

- Kerktoren (nieuwe investering)
  Er zijn herstelwerkzaamheden nodig aan de elektriciteit installaties van de toren van de Grote Kerk voor € 17.200.
  De werkzaamheden vinden plaats in 2021. De kapitaallasten vanaf 2022 worden gedekt uit de reserve onderhoud gebouwen en worden meegenomen in de begroting 2022.

RELEVANTE FINANCIELE ONTWIKKELINGEN

RUIMTELIJKE ORDENING

2a - Ruimtelijke ontwikkeling

Ruimtelijke ordening

- Omgevingswet
  Door personeelsmutaties is besloten een externe projectleider voor de Omgevingsvisie in te huren € 90.000 (N). Ook voor het deelprogramma Omgevingsplan en ter versterking van het programmateam implementatie Omgevingswet is externe inhuur noodzakelijk gebleken € 110.000 (N). Na het opstellen van de NRD Omgevingsvisie is besloten de uitgebreide Plan m.e.r.-procedure te doorlopen voor de Omgevingsvisie hetgeen extra kosten met zich meebrengt € 61.600 (N).

Ruimtelijke ordening

- Anterieure overeenkomsten
  Bij ruimtelijke initiatieven waarvoor een bestemmingsplanwijziging of VVGB procedure nodig is wordt via anterieure overeenkomsten kostenverhaal geregeld. Voor zover deze bijdragen gekoppeld zijn aan ureninzet vanuit de gemeente worden de inkomsten uit de anterieure overeenkomsten gebruikte voor dekking van benodigde inhuur van personeel die de ruimtelijk procedures begeleiden. Op dit moment is er een hoog aantal procedures waardoor zowel meer ureninzet nodig is maar er ook hogere opbrengsten zijn. De extra inkomsten worden geschat op een bedrag van minimaal € 200.000 (V) voor 2021.

Vergunningverlening en handhaving

- Baten bouwleges
  In 2021 is i.v.m. een aantal grote bouwplannen en ontwikkelingen (zoals o.a. H2O, De Bongerd, onderwijshuisvesting en Het Veen) een bedrag van ruim 1,2 miljoen euro aan bouwleges begroot. Doordat naar verwachting de plannen voor De Bongerd en onderwijshuisvesting in 2021 niet resulteren in vergunningverlening, zal het inkomstenbedrag aanzienlijk lager uitvallen. De verlaging van de legesinkomsten is afgerond € 500.000 (N) in 2021. Omdat het incidentele baten betreft wordt deze mutatie verrekend met de algemene reserve. Zie hiervoor in programma 3.c Financiering en dekkings-middelen onder Reserves.

  In 2022 verwachten we de vergunningen wel te verlenen en daardoor € 500.000 baten wel te realiseren. De hogere baten en de daarmee samenhangende dotatie aan de reserve (zijnde een last in de exploitatie) verwerken we in de Kadernota 2022-2025, in de jaarschijf 2022.

- Milieubeheer
  Het bestuur van de ODNV heeft besloten tot een uitbreiding van haar taken en rol op het gebied van Ondermijning/aanpak milieucriminaliteit. De ODNV heeft als uitvoerende organisatie op het gebied van VTH specifieke taken toebedeeld gekregen en beschikt over specialistische kennis en vaardigheden binnen het VTH-werkveld. De ODNV gaat deze inzetten ter bestrijding van de ondermijning en aanpak milieucriminaliteit en neemt daarbij primair een signalerende en ondersteunende rol aan.
  Dit heeft extra ureninzet tot gevolg welke worden afgerekend op het product Milieubeheer € 3.000 (N).

Ruimtelijke ontwikkeling	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Bijstellingen	-564.600 N	0	0	0

ECONOMISCHE ONTWIKKELING

2b - Economische ontwikkeling

Vastgoed Gronden, gebouwen etc.

- Verkoop d'Olde Skoele

  De verkoop van de d'Olde Skoele heeft in het eerste kwartaal van 2021 plaatsgevonden. Deze incidentele ontvangst door verkoop is in de begroting 2021 opgenomen. In de begroting is geen rekening gehouden met het afwaarderen van het pand bij deze verkoop. De extra afschrijving van de restant boekwaarde bedraagt € 13.150 (N).

- 't Veen: bedrijfswoning 2e Industrieweg

  Door noodzakelijk buitenschilderwerk en het aanbrengen van isolatieglas stijgen de kosten voor buitengewoon onderhoud met € 15.000 (N).

- Schoonmaakkosten gebouwen

  In 2020 is de aanbestedingsprocedure doorlopen van het schoonmaak-onderhoud in en aan de gemeentelijke gebouwen. De inschrijvingen hebben geleid tot een gunning van het werk aan de Effektief Groep bv. Als gevolg van onder andere de gestelde uitgangspunten voor het werk wordt de begroting 2021 incidenteel bijgesteld met € 18.092 (N).

  Het contract is 2021 ingegaan en geldt voor een periode van drie jaar.
  In de Kadernota 2022-2025 nemen we indicatief een verhoging van € 18.092 op voor de jaren 2022-2023. In de begrotingsvoorbereiding onderzoeken we of dit bedrag toereikend is.

Recreatie en toerisme

- Ondernemersfonds - Corona 4e steunpakket maart 2021

  De gemeente stelt eenmalig € 10.000 (N) beschikbaar voor een nog in te stellen steunfonds voor ondernemers.

Economische	2021	2022	2023	2024
Bijstellingen	-56.242 N	0	0	0

FYSIEKE LEEFOMGEVING

2c - Fysieke leefomgeving

Groen, natuur en landschap

- Klompenpad Kids
  Bij de provincie is een subsidie aangevraagd voor een klompenpad Kids. De opgenomen bedragen zijn de gemeentelijke bijdragen. Op dit moment is het nog niet duidelijk of de subsidie wordt toegezegd.

Water

- Klimaatadaptatie
  De subsidieregeling voor het klimaatadaptief inrichten van particuliere terreinen is uitgewerkt. In het eerste jaar zal naar verwachting € 21.000 (N) aan subsidie worden verstrekt. Hiervan komt 20% voor rekening van het Waterschap € 4.200 (V) en 80% voor rekening van de gemeente Hattem € 16.800 (V). Het gemeentelijke aandeel wordt gedekt uit de voorziening rioolheffing.

Fysieke leefomgeving	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Bijstellingen	0	0	0	0

FINANCIELE CONSEQUENTIES

Raming Programma 2 Wonen, werken en recreëren	**Begroting**			
	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal relevante ontwikkelingen	-620.842 N	0	0	0
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000				
Kapitaallasten				
Dekking onvoorziene uitgaven				
Dekking / verrekening reserves *	500.000 V			
Totaal bijstelling	-120.842 N	0	0	0

* De verrekening met de reserves wordt financieel vertaald in deelprogramma 3.c Financiën.

3 - BESTUREN EN ORGANISEREN

Stand van zaken investeringen

Geen opmerkingen

RELEVANTE FINANCIELE ONTWIKKELINGEN

BESTUREN EN NETWERKEN

3a - Netwerken en besturen

Bestuursondersteuning raad en rekenkamer

- Controlekosten

  In het kader van artikel 213 lid 2 Gemeentewet is het de bevoegdheid van de gemeenteraad om de accountant aan te wijzen die belast is met de controle van de jaarrekening en met het geven van adviezen die samenhangen met de verantwoording en verslaglegging. Het contract met de huidige accountant Baker Tilly liep aan het eind van het boekjaar 2020 af en eindigt met de oplevering van de accountantsverklaring over de jaarrekening 2020.
  Voor de aanbesteding van accountantsdiensten is door de gemeenten Elburg, Hattem, Heerde, Nunspeet, Oldebroek plus de I-dienst H2O besloten om in ISNV-verband gezamenlijk op te trekken.
  Na beoordeling van de offertes en de presentaties van de accountants-bureaus en de waardering van de criteria is aan accountantsbureau Baker Tilly de controleopdracht gegund. Hierbij is gekozen voor een contractperiode van 4 jaar vast en een verlengingsperiode met nog eens twee jaar. De totale 'all-in' geoffreerde kosten bedragen € 73.000. In 2021 stellen we de begroting eenmalig bij met € 12.000 (N).
  In de Kadernota 2022-2025 nemen we indicatief een structurele verhoging van € 12.000 per jaar op. In de begrotingsvoorbereiding onderzoeken we of dit bedrag toereikend is.

Externe betrekkingen

- Samenwerking,& deelnemingen en Regionale activiteiten

  Kop van de Veluwe
  De bijdrage in de organisatiekosten van de regionale samenwerking neemt in 2021 eenmalig toe met € 5.000 (N) naar € 9.000 per jaar.
  Voor voorbereidingskosten en/of kleinere projecten stellen we in 2021 de begroting eenmalig bij met € 6.000 (N).
  In de Kadernota 2022-2025 nemen we indicatief een structurele verhoging van € 11.000 per jaar op. In de begrotingsvoorbereiding onderzoeken we of dit bedrag toereikend is.

  Zodra een project in de uitvoeringsfase komt en daar kosten aan verbonden zijn, wordt aan het bestuur een afzonderlijk voorstel voorgelegd.

Integrale veiligheid

- Dierenbescherming
  De kosten voor opvang/vervoer van gevonden huisdieren en klein wild nemen in 2021 eenmalig toe met € 11.300 (N). Het dierenasiel in Kampen is er in 2020 mee gestopt zodat de wettelijke taak dierenopvang elders moest worden ondergebracht. Er is een opvang gevonden die het meest complete aanbod van diensten kan verzorgen tegen de laagste prijs per inwoner.
  In de Kadernota 2022-2025 nemen we indicatief een structurele verhoging van € 11.300 per jaar op. In de begrotingsvoorbereiding onderzoeken we of dit bedrag toereikend is.

Integrale veiligheid

- Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG)
  De VNOG heeft in 2020 een positief rekeningresultaat gerealiseerd van ruim € 4,9 mln. en stelt voor om hiervan circa € 4,4 mln. terug te laten vloeien naar de deelnemende gemeenten. Het aandeel van de gemeente Hattem is € 54.000 (V).

Netwerken en besturen	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Bijstellingen	19.700 V	0	0	0

DIENSTVERLENING

3.b - Dienstverlening

Geen bijstellingen

Dienstverlening	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Bijstellingen	0	0	0	0

FINANCIERING EN DEKKINGSMIDDELEN

3c - Financiën

Nutsbedrijven

- Dividend Alliander
  De aandeelhoudersvergadering Alliander van 7 april 2021 zal besluiten om over het boekjaar 2020 € 0,69 per aandeel uit te keren (over 2019 in 2020: € 0,83). Op een aandelenbezit ter grootte van 169.659 stuks betekent dat een bate van € 117.050 wat € 35.650 (V) meer is dan begroot.

BNG

- Dividend BNG
  De aandeelhoudersvergadering BNG van 22 april 2021 zal besluiten om over het boekjaar 2020 € 1,81 per aandeel uit te keren (over 2019 in 2020: € 1,27). Op een bezit ter grootte van 30.030 aandelen betekent dat een bate van € 54.350 hetgeen € 24.350 (V) meer is dan begroot. Uitkering zal niet plaatsvinden voor 30 september 2021 en is onderworpen aan mogelijke toekomstige aanbevelingen van de ECB.

Belastingen en heffingen

- Reclamebelasting - Corona 4e steunpakket maart 2021
  Net als in 2020 wordt de reclamebelasting niet in rekening gebracht. Hierdoor wordt € 56.000 (N) aan begrote baten niet gerealiseerd. De bijdrage aan het Ondernemersfonds wordt wel uitbetaald.

- Precariobelasting - Corona 4e steunpakket maart 2021
  Net als in 2020 wordt de precariobelasting voor terrassen en standplaatsen niet in rekening gebracht. Hierdoor wordt € 11.000 (N) aan begrote baten niet gerealiseerd. De precariobelasting op kabels en leidingen wordt wel opgelegd.

Algemene uitkering

- Uitkering gemeentefonds
  De meicirculaire 2021 is gepubliceerd op 31 mei. De financiële consequenties op landelijk niveau (macro) zijn bekend en laten in 2021 een verhoging van de algemene uitkering zien. De meicirculaire is te laat verschenen om in detail te kunnen verwerken in de Voorjaarsnota. Om deze reden verwerken we de uitkomsten van de meicirculaire in de Najaarsnota 2021.

  Op basis van voorinformatie en publicaties over de regeling Tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) - zie ook programma 1.b Werk - wordt de verwachte bijdrage van het Rijk van € 100.000 (V) wel alvast als bate opgevoerd in de Voorjaarsnota.

Reserves

- Reserve
  De reservemutaties zijn:
  - *Baten bouwleges*
    Een deel van de begrote baten wordt naar verwachting niet gerealiseerd in 2021 maar in 2022. Om deze verschuiving budgetneutraal te verwerken wordt in 2021 € 500.000 (V) uit de algemene reserve onttrokken. Zie ook programma 2.a Ruimtelijke Ordening onder Vergunningverlening en handhaving.

  - *Overschot MO uit 2019*
    Voorgesteld wordt het ontvangen overschot van € 16.161 (N) te doteren aan de reserve Sociaal Domein. Zie programma 1c. Zorg onder Collectieve en individuele begeleiding.

  Per saldo wordt in 2021 een bedrag van € 483.839 onttrokken aan de reserves. Dit is een voordeel in de exploitatie.

Financiën	2021	2022	2023	2024
Bijstellingen	92.950 V	0	0	0
Reserveringen	483.839 V	0	0	0

FINANCIELE CONSEQUENTIES

Raming Programma 3 Besturen en organiseren	Begroting			
	2021	2022	2023	2024
Totaal relevante ontwikkelingen	112.650 V	0	0	0
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000				
Kapitaallasten				
Dekking onvoorziene uitgaven				
Dekking / verrekening reserves	483.839 V			
Totaal bijstelling	596.489 V	0	0	0

4 – BEBRIJFSVOERING EN OVERHEAD

Stand van zaken investeringen

- Herstelwerkzaamheden gemeentelijke gebouwen (nieuwe investering)
  Er zijn herstelwerkzaamheden nodig aan elektrische installaties voor een bedrag van € 13.700. De werkzaamheden vinden plaats in 2021. De kapitaallasten vanaf 2022 worden gedekt uit de reserve onderhoud gebouwen en worden meegenomen in de begroting 2022.

- Inrichting stadhuis (nieuwe investering)
  De inrichting/aanpassing van werkplekken betekent een investering in 2021 van € 22.000. De kapitaallasten van circa € 2.500 worden meegenomen in de begroting 2022.

- Brandveiligheid (deels nieuwe investering)
  Uit onderzoek is gebleken dat de brandmeldinstallaties in het Stadhuis, van de gemeentewerf en van de brandweerkazerne aangepast dienen te worden om de brandveiligheid op het noodzakelijke niveau te brengen. Het totaal te investeren bedrag bedraagt € 315.000. Deels te financieren door in 2022 al geraamde investeringen van € 150.000 vervroegd uit te voeren in 2021. Deels ook in een aanvullende investering nodig van € 165.000.
  De geschatte kapitaallasten bedragen € 25.000 vanaf 2022. De extra kapitaallasten vanaf 2023 bedragen € 12.500 omdat in de huidige begroting als met de kapitaallast van de investering van € 150.000 rekening is gehouden. De kapitaallasten worden meegenomen in de begroting 2022.

- Gemeentewerf (nieuwe investering)
  Er zijn onderhoudswerkzaamheden (buitenschilderwerk en deels vervanging houtwerk) nodig aan de gemeentewerf voor € 28.700.
  De werkzaamheden vinden plaats in 2021. De kapitaallasten vanaf 2022 worden gedekt uit de reserve onderhoud gebouwen en worden meegenomen in de begroting 2022.

RELEVANTE FINANCIELE ONTWIKKELINGEN

4-Bedrijfsvoering en overhead

Facilitair

- Huisvesting en werkplek
  Voor de inrichting van een ruimte in MFC De Marke ten behoeve van het CJG is € 13.000 (N) nodig.

- Huisvesting en werkplek
  In verband met onderhoudswerkzaamheden Stadhuis is € 15.000 (N) nodig.

Personele informatie

- Versterken toekomstbestendigheid organisatie

  Er wordt een tijdelijk ontwikkelbudget ingesteld om een gezonde werkbalans te creëren en de randvoorwaarden voor een succesvolle organisatie-ontwikkeling goed in te vullen.
  In 2021 is incidenteel een bedrag van € 490.000 (N) nodig voor extra personele en inhuurkosten.

  Het in 2022 incidenteel benodigde bedrag van € 185.000 wordt meegenomen in de Kadernota 2022-2025, jaarschijf 2022. In de begrotingsvoorbereiding onderzoeken we of dit bedrag toereikend is.

Technische infrastructuur ICT

- Wetswijziging Wet gemeentelijke Schuldhulpverlening (Wgs)

  Het abonnement op ondersteunende software bij het selecteren, registreren en rapporteren van achterstandsgegevens leidt tot een eenmalige verhoging van het budget in 2021 met € 6.000 (N). De aanschaf van deze software gebeurt in nauwe samenwerking met de gemeenten Heerde en Oldebroek en wordt gecoördineerd door de I-dienst.
  In de Kadernota 2022-2025 nemen we indicatief een structurele verhoging van € 6.000 per jaar op. In de begrotingsvoorbereiding onderzoeken we of dit bedrag toereikend is.

Communicatie

- Communicatie - Corona 4e steunpakket maart 2021

  Evenals in 2020 wordt wekelijks in de Hattemer gecommuniceerd over zaken rondom het coronavirus. Dit wordt in voortgezet tot en met het tweede kwartaal 2021. Er wordt een eenmalig bedrag van € 4.000 (N) beschikbaar gesteld. In een volgende pakket steunmaatregelen wordt opnieuw afgewogen of wekelijkse verschijning van de pagina wenselijk blijft.

Bedrijfsvoering en overhead	**2021**	**2022**	**2023**	**2024**
Bijstellingen	-528.000 N	0	0	0

FINANCIELE CONSEQUENTIES

Raming Programma 4 Bedrijfsvoering en overhead	**Begroting**			
	2021	**2022**	**2023**	**2024**
Totaal relevante ontwikkelingen	-528.000 N	0	0	0
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000				
Kapitaallasten				
Dekking onvoorziene uitgaven				
Dekking / verrekening reserves				
Totaal bijstelling	-528.000 N	0	0	0

B. BIJSTELLING RAMINGEN 2021

In de onderstaande tabel is de raming weergegeven na de vaststelling van de Voorjaarsnota en de hierin opgenomen bijstellingsmaatregelen 2021. Financiële mutaties die het resultaat voordelig beïnvloeden worden als positieve waarde weergegeven. Nadelen zijn voorzien van een minteken.

Raming	**Begroting**
	2021
Saldo begroting	**167.100 V**
Recapitulatie mutaties:	
P1 - Sociaal sterk	
1a - opgroeien en ontwikkelen	-8.000 N
1b – werk	-100.000 N
1c – zorg	-183.839 N
1d - welzijn en sport	13.350 V
P2 - Wonen, werken en recreëren	
2a - ruimtelijke ontwikkeling	-564.600 N
2b - economische ontwikkeling	-56.242 N
2c - fysieke leefomgeving	0
P3 - Besturen en organiseren	
3a - netwerken en besturen	19.700 V
3b - dienstverlening	0
3c - financiën	92.950 V
3d - gemeentelijke organisatie	0
P4 - Bedrijfsvoering / overhead	
4a - bedrijfsvoering en overhead	-528.000 N
Investeringen (kapitaallasten)	0
Totaal budgetaanpassingen < € 10.000	0
Lasten exploitatie	-1.314.681 N
Totaal dekkingsmiddelen onvoorziene uitgaven	
Totaal dekkingsmiddelen verrekening reserves	483.839 V
Saldo exploitatie bijstellingen in voorjaarsnota	-830.842 N
Saldo begroting na bijstellingen voorjaarsnota	**-663.742 N**

C. STAND VAN ZAKEN INVESTERINGEN 2021

Aan het begin van elk programma worden de ontwikkelingen en/of mutaties m.b.t. de investeringen opgesomd.

De bijstelling van de kapitaallasten en/of de mutaties door dekking van deze kapitaallasten uit de reserve onderhoud gebouwen, vindt plaats in het jaar na het gereedkomen van de investering. Daarom nemen we de bijstelling van de kapitaallasten niet op in de Voorjaarnota maar berekenen we die in de begrotingsvoorbereiding. In geval er dekking is uit de genoemde reserve, heeft dit een budgettair neutrale financiële consequentie vanaf 2022.

D. MUTATIES RESERVES EN VOORZIENINGEN

Toevoegingen 2021

Overschot Maatschappelijk Opvang (MO) uit 2019
Voorgesteld wordt het ontvangen overschot van € 16.161 te doteren aan de reserve Sociaal Domein. Zie programma 1c. Zorg onder Collectieve en individuele begeleiding.

Onttrekkingen 2021

Baten bouwleges
Voorgesteld wordt om in 2021 een bedrag van afgerond € 500.000 te onttrekken uit de algemene reserve in relatie tot de verlaging van de inkomsten bouwleges. Zie programma 2.b Ruimtelijke ordening onder Vergunningverlening en handhaving.

ADVIES

Samenvattend adviseren wij u om de voortgangsrapportage Voorjaarsnota 2021 vast te stellen en:

1. Het incidentele negatieve saldo van de mutaties over het begrotingsjaar 2021 te verrekenen met de algemene reserve.

Juni 2021
Het college van burgemeester en wethouders van Hattem,

de secretaris, de burgemeester,